

Asia: VN/33230/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tekstiiliopettajaliitto TOL ry ja Teknisten aineiden opettajat TAO r.y. antavat yhteisen lausunnon, koska tuntijaossa tulisi huomioida myös käsityön opetuksen vaikutus sekä matemaattisten taitojen että lukutaidon kehittymiseen.

1. Kuinka hyvin tuntilisäykset esitettyssä muodossa vastaavat luku-, kirjoitus- ja laskutaidon tarpeeseen?

On hyvä, että tuntilisäyksiä tehdään sekä äidinkielen että matematiikan opetukseen. Paikallinen säätövara saattaa johtaa eriarvoisuuteen, joten kannattamme selkeää, valtakunnallista tuntijakoa.

2. Onko tuntilisäysten kohdentaminen eri vuosiluokille esitettyssä muodossa tarkoituksen mukainen?

Luku- ja kirjoitustaitoa sekä laskutaitoa tarvitaan LUMATE -aineissa, kuten käsityössä. Ehdotamme tuntikehyksen lisäämistä matematiikan osalta alkuopetukseen 1 - 2 luokille, koska silloin luodaan pohjaa matemaattisen ajattelun kehittymiselle ja syventämiselle sekä taitojen käytäntöön soveltamiselle.

Matemaattisia taitoja päästään hyvin soveltamaan käytännössä käsityön oppitunneilla kolmannesta luokasta ylöspäin omien töiden suunnittelussa ja valmistuksessa. Tällöin tulee enemmän tarvetta

myös sanallisten tehtävien suorittamiseen esim. oman työskentelyn dokumentoinnissa ja itsearvioinnissa, joten äidinkielen tuntien lisäys olisi parempi 3 - 6 luokille.

3. Muita huomioita esityksestä

Nykyinen vuonna 2016 voimaan tullut opetussuunnitelma korostaa käsityön opetuksessa monimateriaalisuutta, teknologiakasvatusta, suunnittelua ja dokumentointia.

Teknologian/käsityön opetuksessa tarvitaan ja kehitetään hyvin moninaisesti matemaattisia/aritmeettisiä taitoja, geometrian osa-alueita, avaruudellista hahmottamista ja suunnittelukykyä. Dokumentoinnissa harjoitellaan kirjoitustaitoa, prosessien hallintaa, itseilmaisua sekä oman toiminnan reflektointia.

Käsityössä harjoitellaan monia yleissivistykseen kuuluvia taitoja ja tavoitellaan opetussuunnitelman laaja-alaisten tavoitteiden saavuttamista, kuten sinnikkyyttä, ongelmanratkaisukykyä ja syy-seuraussuhteita. Siellä harjoitellaan myös yhdessä toimimista, kulttuurisen moninaisuuden ymmärtämistä ja työelämätaitoja.

Käsityöoppiaineen taitoja tarvitaan kaikissa ammateissa ja elämän osa-alueilla, ei pelkästään käsityövaltaisilla aloilla ja työtehtävissä. Käsityöoppiaineessa opeteltavat taidot ovat kansalaistaitoja, jotka pysyvät yhä kiihtyvässä maailman muutoksessa mukana ja antavat valmiuksia uudistaa yhteiskuntaa.

Näin ollen tuntijakouudistuksia suunniteltaessa on jatkossa hyvä pohtia myös taidon ja käytännön oppimisen merkitystä teoriaopetuksen rinnalla. Luku- ja kirjoitustaitoa sekä matemaattista osaamista tarvitaan hyvin moninaisissa yhteyksissä. Näiden taitojen soveltaminen taito- ja taideaineiden yhteydessä tarjoaa lapselle ja nuorelle konkreettisemmän ja autenttisemmän ympäristön omaksua opetettua. Tätä kautta saatu oppi ja ymmärrys ovat yhtä valideja tapoja tiedon hallintaan kuin teoriaopetuksen kautta saatu.

Hankala-Vuorinen Minna
Tekstiiliopettajaliitto TOL ry